

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 11C/111/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312213672
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Gandelová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2014:1312213672.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Gandelovou, v právnej veci navrhovateľa : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., , so sídlom Pribinova ulica č. 25, Bratislava, IČO : 35807598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO : 36864421, proti odporcovi : Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Návrh sa zamieťa.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, ktorý bol súdu doručený dňa 27.9.2012, sa navrhovateľ domáhal, aby súd v konaní vedenom pod sp.zn. 11C/111/2012 zaviazal odporcu zaplatiť mu z titulu majetkovej ujmy sumu 175 eur a sumu 387,24 eur z titulu nemajetkovej ujmy.

Svoj návrh odôvodnil tým, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu, ktorá vznikla neplnením záväzku z tejto zmluvy voči povinnému K. I.. Súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie. Navrhovateľ neskôr podal návrh na zmenu exekútora a očakával, že ku zmene dôjde rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Podľa navrhovateľa mal súd rozhodnúť do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si spoluprácu s účastníkmi konania, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Navrhovateľ tvrdil, že neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil.

Majetková ujma podľa neho predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Podľa navrhovateľa vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov 70 eur, na udržiavanie a správu listín a komunikáciu s pôvodným exekútorom sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje sumu 15 eur, spolu 175 eur.

Nemajetkovú ujmu v peniazoch si navrhovateľ uplatnil preto, že neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, riziko insolventnosti povinného. Náhradu vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho nárokov a práv. Podľa jeho názoru tento stav vyvolal u neho pocit

frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít a vytvorených podnikateľských plánov, hospodársku stratu, ovplyvnil podnikateľské postupy a spôsobil neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Súd bol nečinný 210 dní, preto si uplatňuje titulom nemajetkovej ujmy sumu 387,24 eur (55,32 eur za mesiac).

Návrhom na začatie konania, ktorý bol súdu doručený dňa 27.9.2012, sa navrhovateľ domáhal, aby súd v konaní vedenom pod sp.zn. 11C/112/2012 zaviazal odporcu zaplatiť mu z titulu majetkovej ujmy sumu 175 eur a sumu 387,24 eur z titulu nemajetkovej ujmy. Tento návrh odôvodnil tým, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere navrhol súdneho exekútorovi vykonať exekúciu, ktorá vznikla neplnením záväzku z tejto zmluvy voči povinnej Jane Mihálovej. Súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie. Aj v tomto prípade navrhovateľ neskôr podal návrh na zmenu exekútora a očakával, že ku zmene dôjde rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil. Nemajetkovú ujmu v peniazoch si navrhovateľ uplatnil ako satisfakciu za konkrétne porušenie jeho nárokov a práv. Súd bol nečinný 230 dní, preto si uplatnil titulom nemajetkovej ujmy sumu 387,24 eur.

V konaní vedenom pod sp.zn. 11C/113/2012 navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu z titulu majetkovej ujmy sumu 175 eur a sumu 110,64 eur z titulu nemajetkovej ujmy. Tento návrh odôvodnil tým, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu, ktorá vznikla neplnením záväzku z tejto zmluvy voči povinnému S.. Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu (nečinnosť súdu) uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil. Nemajetkovú ujmu v peniazoch si navrhovateľ uplatnil ako satisfakciu za konkrétne porušenie jeho nárokov a práv. Súd bol nečinný 71 dní, preto si uplatnil titulom nemajetkovej ujmy sumu 110,64 eur.

Uznesením č.k. 11C/111/2012-20 zo dňa 6.8.2013 súd konania vedené pod sp.zn. 11C/111/2012, 11C/112/2012 a 11C/113/2012 spojil na spoločné konanie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.8.2013.

Odporca sa k návrhu na začatie konania písomne vyjadril a žiadal návrh zamietnuť. Ďalej uviedol, že podľa jeho názoru ide o predčasne uplatnený nárok na súde, navrhovateľ žalobu nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty. Nepovažuje za preukázanú existenciu prietahov v konaní a vzniesol námietku premlčania pri každom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30 dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred 23.4.2009. K materiálnej škode uviedol, že navrhovateľ nepreukázal jednak vznik škody, jej výšku a ani príčinnú súvislosť. Nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávne úradnému postupu, výšku skutočnej škody, ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, odporca poukázal na to, že navrhovateľ ju nepreukázal.

Súd sa oboznámil s obsahom spisu, ktorý je vedený na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 36Er/353/2003, 36Er/2722/2002, 35Er/156/2005 a zistil nasledovný skutkový stav.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 36Er/353/2003 (Pohotovosť c/a K.) bola dňa 27.2.2003 súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 4.3.2003 súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora Mgr. Jozefa Ďuricu. Dňa 2.11.2009 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 26.5.2010 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 36Er/2722/2002 (Pohotovosť c/a Jana Mihálová) bola dňa 14.10.2002 súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 24.10.2002 súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Rudla. Dňa 14.10.2009 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 26.5.2010 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 35Er/156/2005 (Pohotovosť c/a S.) bola dňa 15.2.2005 súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 21.2.2005 súd poveril vykonaním exekúcie súdnu exekútoru JUDr. Vieru Kučerovú. Dňa 20.9.2010 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 26.11.2010 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto predpisom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 9 zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Nesprávnym úradným postupom sa zakladá objektívna zodpovednosť štátu, ktorej sa v zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 zákona nemožno zbaviť. Zodpovednosť predpokladá kumulatívne splnenie troch podmienok a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Pretože úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu k dosiahnutiu, ktorého postup štátneho orgánu smeruje (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 60/2003, ZSP 1/2004). K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. júna 2010, sp.zn. 5Cdo 126/2009).

Podľa ustanovenia § 238 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len Exekučný poriadok) konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 6 Exekučného poriadku platného v čase začatia exekučného konania ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Ustanovenie § 44 Exekučného poriadku bolo novelizované a od 1.9.2005 súd bol povinný rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Keďže v prejednávanom prípade ide o konania, ktoré boli začaté pred 1.9.2005, nebol súd povinný rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na zmenu exekútora, tak ako to tvrdil navrhovateľ. Nesprávny úradný postup nie je v tomto prípade založený na porušení ustanovenia Exekučného poriadku.

Súd by mohol uvažovať iba s alternatívou posúdenia postupu súdu z hľadiska zbytočných prietahov a ak by sme aj posúdili postup súdu pri rozhodovaní o zmene exekútora ako konanie so zbytočnými prietahmi, čiže nesprávny úradný postup by predstavoval vydanie rozhodnutia nie v primeranej lehote, návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody nie je dôvodný ani v tomto prípade.

Podľa ustanovenia § 17 zákona sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Podľa ustálenej súdnej praxe sa skutočnou škodou rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na uvedenie do predošlého stavu. Ušlý zisk je ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci by sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971).

Štát zodpovedá za škodu za predpokladu, ak poškodenému vznikla škoda, ktorá je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom, ak je nesprávny úradný postup a vznik škody vo vzťahu príčiny a následku. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, jeho zaťažuje dôkazné bremeno, že škoda vznikla a musí existovať najneskôr v čase rozhodovania súdu.

V prejednávanom prípade si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu, ktorá mala vzniknúť správou pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov jeho zamestnancov, pričom takto vyčíslená škoda nemá žiadnu príčinnú súvislosť s postupom súdu. Aj v prípade zmeny súdneho exekútora by navrhovateľovi vznikli náklady súvisiace so správou jeho pohľadávok, aj náklady na udržiavanie a správu informačného systému. Ani ostatná škoda, ktorú si navrhovateľ vyčíslil a to administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných súdu a náklady na poštovné a telekomunikačné náklady, jednak neboli v konaní preukázané, súčasťou súdneho exekučného spisu nie sú žiadne urgencie ani iná komunikácia navrhovateľa a jednak ani v tomto prípade navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou a postupom súdu.

V tomto prípade nedošlo k zmenšeniu majetku navrhovateľa, ani k vynaloženiu iných nákladov, ktoré by navrhovateľ nemusel znášať aj v prípade, ak by súd o jeho návrhu rozhodol v kratšej lehote. Otázka príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou, ktorá môže byť riešená iba v konkrétnych súvislostiach. O objektívnu zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup ide vtedy, ak je preukázané, že práve nesprávny úradný postup bol príčinou škody. V prejednávanom prípade súd dospel k záveru, že absentuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľom tvrdenou a vyčíslenou škodou a postupom súdu pri rozhodovaní o zmene exekútora.

Nemožno súhlasiť s tvrdením navrhovateľa, že postupom súdu bol vystavený riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania, či riziku insolventnosti povinného. Treba pripomenúť, že exekútor môže začať vykonávať exekúciu udelením poverenia súdu na jej vykonanie, v danom prípade súd neodkladne po doručení žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora, ktorý bol oprávnený ku všetkým krokom smerujúcim k vymoženiu pohľadávky navrhovateľa a zmena exekútora neovplyvnila ani účel konania, ani nemala bezprostredný vplyv na povinného.

Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 29.3.2007, sp.zn. 3Cdo 32/2007, konštatoval, že nerozhodnutie o zmene exekútora v primeranej lehote môže mať za následok vznik zodpovednosti štátu len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré by bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené iba týmto postupom. Ak by aj súd nerozhodol o návrhu navrhovateľa na zmenu exekútora v primeranej lehote, nemôže len z titulu dopustenia sa uvedenej procesnej nesprávnosti, bez ďalšieho, zodpovedať za všetko, čo nastalo v čase po uplynutí primeranej lehoty, v ktorej mal súd rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia, a čo malo negatívny dopad na majetok účastníka konania.

Navrhovateľ si návrhmi na začatie konania uplatnil aj zapltenie nemajetkovej ujmy. Vznik zodpovednosti štátu za vznik nemajetkovej ujmy tiež predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, ako majetkovej sféry poškodeného a môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povest', doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Zákon pri určení výšky nemajetkovej ujmy neustanovuje žiadne kritériá, a tým ponecháva voľnú úvahu súdu, aby s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil skutočnosť významné pre určenie výšky náhrady. Aby však úvahy súdu neboli ponechané na ľubovôľu súdu, musia vychádzať zo skutkového stavu na základe vykonaného dokazovania. Navrhovateľ nenavrhol žiadne dôkazy, ktorými by preukazoval nemajetkovú ujmu.

Súd dospel k záveru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľom deklarovanou nemajetkovou ujmom, ktorá mu vraj vznikla a postupom súdu pri zmene súdneho exekútora, ktorý navrhovateľ označil ako nesprávny úradný postup. Pre neexistenciu príčinnej súvislosti súd návrh navrhovateľa na zaplatenie nemajetkovej ujmy ako nedôvodný zamietol.

Súd zamietol aj návrh na doplnenie dokazovania oboznámením sa so znaleckým posudkom, ktorý nechal spracovať navrhovateľ a ktorý vyčíslil výšku škody. Nakoľko súd dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom v vznikom škody, bolo by nehospodárne a nadbytočné skúmať výšku škody.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), podľa ktorého súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie musí byť podpísané a datované a teba ho predložiť vrátane príloh v takom počte rovnopisov, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré neboli uplatnené;

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.